

„Nejlepší severská vypravěčka.“

– deník Adresseavisen, Norsko

YRSA

SIGURDARDÓTTIR

OD AUTORKY NENÍ ÚNIKU

HLUBINY

NĚKTERÁ TAJEMSTVÍ BY MĚLA
ZŮSTAT HLUBOKO POHŘBENÁ

Přeložila Lucie Korecká

 metafora

V recyklačním centru v Reykjavíku je nalezena a exhumována kostra, která byla podle všeho pohřbena v zemi mnoho let. Policisté Týr a Karó nejsou k případu přiděleni, ale jsou požádáni, aby pomohli v sousedském sporu, který eskaloval do nebezpečných rozměrů. Zanedlouho se však ocitají uprostřed vyšetřování vraždy.

Mezitím se mladá kuchařka Gunndís rozhodne jít ve stopách svého zesnulého otce a přijme dočasnou práci na palubě velké rybářské lodi. Když najde knihu, která otci patřila a která by měla být kdesi na dně moře, začne se obávat o svůj život.

Ačkoli si to Týr a Karó zpočátku neuvědomují, všechny události jsou spojeny strašlivou nehodou před mnoha lety, kdy na moři vzplála rybářská loď a potopila se do hlubin oceánu i s posádkou uvězněnou uvnitř.

Thriller *Hlubiny* je třetím dílem napínavé série *Černý led* Yrsy Sigurðardóttir.

„Strašidelný, nemilosrdný, intenzivní. Tak lze popsat styl téhle islandské spisovatelky. Namísto historek o šťastných turistech přináší z oblíbeného severského ostrova děsivé příběhy plné smrti, po jejichž přečtení toužíte po dalších knihách Yrsy Sigurðardóttir.“

– deník *Fréttablaðið*, Island

Yrsa Sigurðardóttir

HLUBIN

V METAFOŘE DOSUD VYŠLO:

Poslední rituál

Mrazivé světlo

Žhavý hrob

Led v žilách

Ohnivý anděl

Plavba smrti

Pamatuji si vás všechny

SÉRIE FREYJA A HULDAR

DNA

Černá díra

Katarze

Poprava

Panenska

Ticho

Kořist

SÉRIE ČERNÝ LED

Není úniku

Hrob

Yrsa Sigurðardóttir

HLUBINA

Přeložila Lucie Korecká

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Tato kniha je literární fikce.

Všechny postavy a události jsou autorským výtvořem.

Copyright © Yrsa Sigurðardóttir 2023

First published with the title *Frýs í æðum blóð* in 2023

by Veröld Publishing, Reykjavík

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Lucie Korecká, 2024

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-838-9 (ePub)

ISBN 978-80-7625-837-2 (pdf)

ISBN 978-80-7625-265-3 (print)

Knihu věnuji svému vnukovi, Reginovi Freyovi Mánasonovi.

Autorka si je vědoma toho, že z Grindavíku nevyplouvají žádné velké rybářské lodě a neloví se tam huňáček severní. Rybářská společnost v knize je autorským výtvořem, stejně jako všechny postavy.

Srdečné díky za pomoc při získávání informací si zaslouží:

Jón Atli Gunnarsson, kapitán lodi Gullberg VE-292,

a jeho posádka,

společnost Vinnslustöðin, a. s.,

Kristín Jóhannsdóttir, ředitelka muzea,

Sævar Guðmundsson z Ředitelství rybolovu,

Guðni Þorsteinsson, můj zesnulý strýc

a autor knihy Rybolov a rybářská výstroj,

Lillý Óladóttir, policistka.

Za veškeré chyby a nepřesnosti nese odpovědnost výhradně autorka.

MÍSTO, KDE SE PŘÍBĚH ODEHRÁVÁ

PROLOG

Úplně všichni jsou pitomci. K takovému závěru Einar došel, když začal v recyklační firmě pracovat na novém systému třídění. Nezastával vysokou pozici, nedělal důležitá rozhodnutí ani nevedl propagační kampaně. Pracoval v provozu, odebíral vzorky a zapisoval přibližný podíl správně a špatně vytríděných odpadků. K uvedenému úsudku ho dovedly žalostné výsledky.

Pro běžného občana nebyl systém nijak složitý. Papír, plast, zbytky potravin a směsný odpad se měly vyhazovat do označených popelnic v místě bydliště. K likvidaci jiných, specifických druhů odpadků sloužily kontejnery nebo sběrné dvory, kterých byla v hlavním městě spousta. Aby to obyvatelům vtloukli do hlav, uspořádali rozsáhlou informační kampaň, vyvěsili pokyny na internet a do domácností roznesli brožurky. Ničeho tím ale nedosáhli. Do papírových pytlů se zbytky potravin se každou chvílí vloudila plechovka, v popelnicích na plast se objevovaly potraviny a zahradní odpad končil ve směsném. Nejhorší to ovšem bylo s nebezpečnými látkami, elektrospotřebiči a bateriemi, které se pravidelně dostávaly do všech typů kontejnerů. Někdo samozřejmě třídil svědomitě, nicméně v rámci každodenních kontrol podmínky splňovala jen hrstka vzorků.

Nejvíc Einara rozčilovalo, že se situace spíš zhoršuje, než zlepšuje. Pokud se na začátku podařilo vzbudit v lidech určité nadšení pro nový režim, dost rychle vyprchalo.

Einar se vydal dál do haly. Po obou stranách běžícího pásu stály ženy a vybíraly sklo, plast, kov a další anorganické látky z bioodpadu, který se využíval na výrobu metanu. Cestou na ně kývl, ale žádná si jeho nenápadného pozdravu nevšimla. Všechny se soustředily na odpad, který kolem nich proudil jako podsvětní řeka v útrokách pekla.

Einar neměl citlivý žaludek. Už dávno ne. Než zahájili ten nový systém, měl ve stejné firmě na starost každoroční průzkum komunálního odpadu. Zkoumal a zapisoval složení celých tun směsného odpadu z hlavního města. Mimo jiné musel jako samostatnou kategorii vytrítit dětské plenky, ale to ještě nebylo nejhorší. Jeden rok narazil na mrtvou kočku, další na krysou, pak zase na obrovskou shnilou rybu neznámého druhu. Nevyhnul se ani depilačním páskům připomínajícím chlupatý koberec. Nemluvě o záplavě injekčních jehel – a samozřejmě použitých kondomů, to byla klasika.

Po prvním týdnu v práci si ještě musel připomínat, že na všechno se dá zvyknout. Když se chirurg dokáže naučit řezat lidem do břicha a nic si z toho nedělat, on přece musí zvládnout tohle. A měl pravdu. Teď už jeho pozornost přitahovaly spíš zajímavé věci než ty odporné. Osamocení dílek skládačky, kvůli kterému majitelé určitě prohledali celý byt. Snubní prsten, o němž se domníval, že ho majitelka vyhodila úmyslně, i když to neměl ničím podložené. Prostě ho víc bavila představa, že jakýsi Gudmund svou manželku hrozně zklamal, než že zlatý kroužek s vyrytým jménem spadl do popelnice omylem. V pytlí naplněném nejspíš při čištění mořského pobřeží

našel lahev se vzkazem od islandské dívky, která doufala, že její dopis dopluje ke břehům nějaké cizí země. Einar si vzkaz vyfotil a rozhodl se dívce při nejbližší cestě do zahraničí poslat pod cizím jménem pohlednici.

Nejvíc ho ovšem zasáhla plná taška nepoužitého koje-neckého oblečení a plenek pro novorozence. Bez dlouhého přemýšlení pochopil, co se v takovém případě asi stalo.

Zajímavé nálezy nicméně tvořily výjimku. Obvykle byl každý den úplně stejný jako ten předešlý a tak pořád dokola.

Einar se otočil ke svému asistentovi, který šel za ním. Ukázal na hromadu průhledných pytlů navršených na podlaze u příjmu. „Zahradní odpad? V tuhle roční dobu?“ V zimě se ve sběrných dvorech většinou nic takového neobjevovalo. Během zbytku roku byl zahradní odpad naopak běžný a zakrýval se s ním povrch skládek. Přes zimu stejně nemělo cenu se o to snažit. Stačila jedna pořádná tlaková níže a vítr by pokrývku odnesl kdoví kam.

Asistent pokrčil rameny. „To bude asi tím, že se otep-lilo. Někdo třeba nestihl na podzim všechno dodělat, a tak teď využil příležitost.“

„Ale proč je to všechno v pytlích? Do kontejneru se přece mají vysypávat.“ Einar vlastně jen přemýšlel nahlas. Neočekával, že by jeho nový pomocník mohl znát odpověď.

„Třeba tam někdo nejdřív hodil jeden nebo dva pytle a ostatní už si pak mysleli, že je to tak správně.“

Einar musel uznat, že to dává smysl. „Možná. Zaměstnanci to ale každopádně měli sledovat a zasáhnout.“ Přejel hromadu pohledem. Podle předpisů měli odebrat vzorky všech druhů odpadu, včetně těch ze sběrných dvorů. Při posuzování nového systému budou

potřebovat celkový přehled. Pokud se ukáže, že ve dvo-rech končí hodně věcí, které se mají třídít přímo v do-mácnostech, budou muset situaci přehodnotit. Jestliže se výsledky budou dál zhoršovat, bude nejspíš nutné zahájit další informační kampaň.

Einar ukázal na náhodně zvolený pytel. „Tak třeba tenhle.“

Mladý asistent si natáhl rukavice a vytáhl pytel z hro-mady. Zavěsil ho na ruční váhu a Einar si zapsal hmot-nost. Potom si oba nasadili roušky a vysypali obsah na betonovou podlahu. Z pytle se vyvalily opadané větve, spleené zahnědlé listy, hlína a drny. Všechno podle po-kynů k třídění. Svědomitý zahrádkář se přesto pravidly neřídil stoprocentně, k ostatnímu odpadu se připletlo několik letniček v plastových květináčích, pár kamenů, špinavý ručník neurčité barvy, rozedrané hadry a re-klamní brožurky, ve srovnání se zbytkem obsahu pytle překvapivě zachovalé.

Asistent se pustil do vážení všeho, co do zahradního odpadu nepatří, a Einar zapisoval výsledky. Květináč s uschlou rostlinou nového kolegu poněkud zmátl. Tá-zavě na Einara pohlédl. „Považuje se za špatně vytríděný celý květináč i s obsahem, nebo jenom samotný květi-náč?“

„Jen samotný květináč. Obsah do zahradního odpadu patří.“

„A kameny?“

Asistent v práci teprve začínal, takže se dalo čekat, že ještě nebude mít ve všem jasno. A rozhodně byl o dost chytrější než ten zahrádkář, který si myslel, že ručník je biodpad. „Kameny tam nepatří, protože nejsou orga-nického původu.“

„Aha. Jasně.“ Mladík se sehnul a zvedl větev ze stro-mu. „A tohle?“

Einar jeho inteligenci asi trochu přecenil. „Zkuste si představit zahradu. Všechno, co je zelené a roste ze země, je zahradní odpad. Hlína taky. Takže stromy a větve do téhle kategorie spadají, ne?“

„Tohle ale není větev. Nebo aspoň myslím.“ Pomocník obracel těžko rozpoznatelný předmět v ruce. „Podle mě je to kost.“

„Kost?“ Einar k mladíkovi přistoupil, aby se podíval zblízka. Kostí se běžně vyskytovaly ve smíšeném odpadu, v zahradním většinou ne. Kuřecí a z jehněčích stehen a hřbetů, v létě hovězí žebra z grilu. Pokud ale tohle byla kost, z ničeho takového nepocházela. Na to byla příliš velká.

Mladík podal předmět Einarovi. Ukázalo se, že je to skutečně kost. Nebyla bílá jako ty, které v odpadu běžně vídal, ale zahnědlá a zablácená. Einar nebyl zoolog, odhadl však, že nejspíš patřila krávě nebo koni. Kdo by ale griloval celé hovězí nebo koňské stehno? Bylo by to vůbec možné? Tohle v každém případě musela být stehenní kost, hlavice na jejím konci vyvracela veškeré pochybnosti. Délka kosti ovšem neodpovídala žádnému kusu masa, který se běžně zpracovává v kuchyni, ani žádnému zvířeti chovanému v domácnostech. Einar by rozhodně nechtěl mít tak obrovského psa. Natožpak kočku.

Kůň nebo kráva. Nebo jediný další islandský tvor, který připadá v úvahu – člověk. Einar zbledl. Byl sice zvyklý na ledacos a měl rukavice, ale musel se dost ovládat, aby kost neupustil na zem.

„Jsou tady ještě další,“ ozval se pomocník.

Einar dokázal zachovat kamennou tvář a kost opatrně odložil. Zhluboka se nadechl a začal s asistentem vybírat mezi větvemi další kosti. Když vysypali všechny pytle a prozkoumali jejich obsah, našli jich víc než dost.

Pytle sice určitě nepocházely od stejné osoby, ale zvenku se to nedalo poznat, takže jim nezbylo než prohledat všechny. Pomocí obrázku kostry z internetu se jim podařilo kosti poskládat, a když byly všechny víceméně na svém místě, poodstoupili, aby si výsledek prohlédli.

Na podlaze ležela zahnědlá lidská kostra. Některé části chyběly, především lebka a několik článků prstů na ruce i nohou. Většina velkých kostí tam však byla.

Zatímco na hrůzný výjev šokovaně zírali, prolétlo Einarovi hlavou, že si nejspíš bude muset najít nového pomocníka. Tenhle mladík, jakmile se zase zmůže na slovo, dá nepochybně výpověď.

I. KAPITOLA ● NOC NA SOBOTU

Jak se dalo čekat, byla přístavní hráz ozářená měsícem skoro liduprázdná. Bylo chladno, ale bezvětří a kolem vládlo téměř naprosté ticho. Ozývalo se pouze mírné, líné šplouchání vln a vrzání, jak se rybářské lodě otíraly o molo obložené pneumatikami. Takové zvuky působily uklidňujícím dojmem, jako by sdělovaly, že se v přístavu nikdo nerozčiluje a nikdo nikam nespěchá. Že je všechno v klidu. Až do rozbřesku není třeba se ničím stresovat.

Gunndís přesto pospíchala. Vytáhla z kufru svého malého auta sportovní brašnu a snažila se nedumat nad tím, jestli si něco nezapomněla sbalit. Povolali ji narychlo, jako vždycky. Pořád ještě neměla stálé místo, a tak musela vzít zavděk plavbami, kde lodní kuchař na poslední chvíli odřekl účast. Kdyby to tolik nespěchalo, dostal by místo někdo jiný. Tím už si dávno nenechávala kazit náladu a vítala každou příležitost, která se jí naskytla. Byla to její vysněná práce, kam až její paměť sahala, a už se smířila s tím, že cesta k úspěchu bude krkolomná. Musela se po ní pomalu škrábat nahoru, snažit se osvědčit, být vděčná i za málo a doufat, že získá renomé.

Správnou loď našla bez potíží. Jako jediná měla rozsvícená světla, ostatní členové posádky už byli na palubě. Nikdo nechtěl výpravu zmeškat, protože huňáček

severní se právě začínal třít a rybáři měli poslední možnost ho nalovit v nejvyšší kvalitě. O rybolovu se mluvilo dokonce i ve večerních zprávách, kde odborníci potvrdili, že jikry dozrály a lepší už nebudou. Také ohlásili, že nejvyšší podíl rybích samic je u západního pobřeží. To znamenalo, že úlovek bude hodnotný a výprava vynese hodně peněz, protože loď pojme až dva tisíce tun ryb. Pokud se vrátí plně naložená, vydělá si Gunndís za několik dní práce víc než za tři měsíce jako kuchařka ve školní jídelně, kde je zaměstnaná. Práce v jídelně nebyla zajímavá ani dobře placená, ale měla jednu výhodu: Gunndís si vyjednala, že si může občas vzít na pár dní volno. Jako třeba teď. Mezi kolegy kvůli tomu nebyla moc oblíbená, ale s tím se nedalo nic dělat. Její spolupracovnice ji pokaždé zvládla zastoupit, takže se svět nezbořil, když občas chyběla. Stejně se na moře dostávala tak málokdy, že se z práce omlouvala méně, než kdyby si vybrala všechny dny běžně uznávané nemocenské. A nemocná nebyla nikdy.

Před nástupem na loď se Gunndís zastavila a vytáhla telefon. Chtěla ještě poslat dvě zprávy, aby měla jistotu, že na to nezapomene. První byla omluvenka do práce, že bude začátkem příštího týdne chybět. Druhá byla určená Gautimu, bývalému manželovi. Byli už přes rok rozvedení, ale stále je nerozlučně spojoval jejich dvouletý syn Dadi. Teď byla noc na sobotu, chlapec trávil víkend u otce a měl u něj zůstat až do pondělního rána. Pak ho měl Gauti odvést do školky a odpoledne ho měla vyzvednout Gunndís. Proto se Gautimu musela ozvat, aby Dadi nemusel zbytečně ve školce trčet. Věděla, že se Gauti bude mračit, až si ráno zprávu přečte, ale že se nebude doopravdy zlobit. Ukázalo se sice, že to není životní partner, jakého si přála, byl ovšem výborný táta a chtěl se synem trávit co nejvíc času. Rybářské výpra-

vy bývají krátké, takže když všechno půjde podle plánu, vrátí se domů v pondělí večer, nebo nejpozději v úterý. Dva dny navíc Gautimu neuškodí. Jestli si bude stěžovat, nabídne mu, že si syna příště nechá na víkend. To může bez obav udělat, aniž by se předtím podívala do diáře, protože to Gauti stoprocentně odmítne. A ona stejně na přespříští víkend ani na ostatní víkendy v roce žádné zvláštní plány nemá. Je docela samotářská. Gauti ne. I to sehrálo určitou roli v jejich rozchodu. Spolu s dalšími problémy, nad kterými nemělo cenu dumat.

Na kapitánském můstku zahlédla Gunndís siluetu člověka. To byl nejspíš Hróbjart, kapitán, který ji vzbudil telefonátem a nabídl jí účast na výpravě. Stručně jí sdělil, že loď má třináctičlennou posádku: šest lodníků, tři strojníky, tři kormidelníky a jeho. S ní jich bude čtrnáct. Mají namířeno do Breidafjördu, protože hejna huňáčků právě táhnou na západ. Zeptal se jí, jestli má platné osvědčení z bezpečnostního školení pro lodní posádky, a Gunndís přisvědčila. Pak chtěl vědět, jestli zvládne dorazit na palubu do hodiny. Opět odpověděla kladně, i když poněkud méně přesvědčivě. Žádné další otázky nenásledovaly, kapitán jí pouze vysvětlil, odkud bude loď vyplouvat. Gunndís vyskočila z postele, naházela věci do tašky a vyběhla z domu. Cesta z Breidholtu do Grindavíku trvala čtyřicet minut, takže musela mít sbaleno během deseti minut. Proto si určitě něco zapomněla, ale to nejdůležitější snad pobrala. Kartáček na zuby, náhradní oblečení a sadu nožů, bez které se při práci neobešla.

Gunndís schovala telefon do kapsy a přelezla přes zábradlí na palubu. Brašna přes rameno jí vychylovala těžiště, takže málem ztratila rovnováhu a zřítila se mezi loď a molo. Mezera nebyla tak široká, aby propadla až do vody, ale mohla by se zranit, možná si dokonce zlomit